

P R O T E S T

Orădenii au aflat cu stupeoare din presa locală și de pe internet despre Hotărârile nr.4,5,6,7 ale Consiliului Județean Bihor din ședința din 27.01.2011 de a desființa câteva instituții culturale cu veche tradiție (Teatrul de Stat Oradea cu cele două trupe – „Iosif Vulcan” și „Szigligeti”, Teatrul de Stat pentru Copii și Tineret *Arcadia* cu cele două secții) și de a înființa, pe de o parte, o Instituție de Spectacole alcătuită din Trupa „Iosif Vulcan”, secția română a Teatrului „Arcadia” și Ansamblul de cântece și dansuri „Crișana”, iar pe de altă parte, Instituția de Spectacole „Szigligeti Színház” (színház însemnând totuși teatru!), alcătuit din Trupa „Szigligeti”, secția maghiară a Teatrului Arcadia și Ansamblul de cântece și dansuri maghiare „Nagyvárad”. Cum se vede, cuvântul TEATRU a dispărut complet din denumirea instituției române, superficial gândită de membrii Consiliului Județean Bihor.

Prin acest gest, segregacionist în cel mai deplin înțeles al cuvântului, instituții profesioniste de cultură de primă mărime și importanță culturală pentru orașul Oradea, înființate acum peste o jumătate de secol ca teatre de stat, prin Decrete ministeriale, sunt, iată, desființate, printr-o simplă ridicare de mână a membrilor unui Consiliu Județean. Gestul, pripit și gândit fără spirit de răspundere, ni se pare nu doar neavenit, ci și ilegal. Dacă, sfătuiți și momiți cu cine știe ce promisiuni de politicienii partidelor din care fac parte cei desemnați să conducă „noile” instituții, actorii tac, aceasta rămâne problema lor, ei neîntrevăzând, probabil, consecințele artistice și financiare ale acestei hotărâri. Ni se pare nefericită și ideea de a nu lăsa ca Trupa română să poarte numele lui Iosif Vulcan, cel care în revista „Familia” l-a publicat pe Mihai Eminescu și a luptat ani mulți pentru un teatru în limba română la Oradea. Poate nu întâmplător, piesa lui, „Ștefan Vodă cel tânăr”, pentru cine nu știe, s-a jucat în limba maghiară, în primele zile după inaugurarea noii clădiri, în anul 1900.

În argumentarea Hotărârilor Consiliului Județean sunt invocate mai ales motive de ordin economico-financiar. Toate se vor dovedi, cum își poate da seama oricine, false. Este limpede că totul a pornit din inițiativa consilierilor UDMR, demersul lor fiind construit cu mult timp înainte, dar grăbit pus în operă sub presiunea apropiatului Congres UDMR, care, nu întâmplător, se ține la Oradea. Oare s-a făcut totul cu aprobarea Ministerului Culturii condus de Kelemen Hunor? Cum să explici altfel că, înaintea unei decizii definitive, directoarea, desemnată interimar, a viitoarei instituții maghiare a obținut cod fiscal, ștampilă, a trecut rapid la împărțirea subiectivă a patrimoniului și a publicat lista posturilor vacante la care (legal?) sunt admiși, exclusiv, foștii angajați ai instituțiilor implicate. Pe orădeni, simpli spectatori, dar și contribuabili la fondul public, nu i-a consultat nimeni, fiind puși (ca și în alte ocazii), în fața faptului împlinit. Ori, într-o problemă culturală cu impact major asupra întregii comunități, o asemenea decizie are un evident caracter abuziv.

